

Divi pūdi

Iz plaukta stōv div mōla pūdi.

Vīns pīpīldeits ai madu,

A ūtrīs krāmu pylns vysaidu.

— Obim leidzoni ir gūdi,

Máš obi - mōla pūdi. —

Tai krāmu pylnēs soka,

Jo najiut jys, ka nōk nu satura jō sapyvuma smoka.

— Varbūt

Patīσαι mēsīm vīnāids gūds,

Tū pošam izsprīst gryuļ. —

Soka mada pūds.

— Gon ka mēsūs vajdzās lītā likt,

To varāsim pi viertiejuma tikļ. —

Īt saimineica. Sprukst jai nalobs vōrds.

— Ai, Dīveņ, kaidš tá nagontš smōrds!

Nak nu šō pūda ir tei naganteiba. —

I pūdu pagiuņ jei, lai ōrā nāst.

Tá sazavībās pūdam seja škeiba.

— Par kū tu gribi mani prūjom mást?

Voi slyktōks as kai šakur bīdris? —

Tá saimineica pōrsteigumā aiztur dvašu

— Tam iškā dzidrs

Mads!

A tevī tikai sapyvuma smyrdums vacs! —
I izsviž ōrā pūdu nasaprašu.

Pūdi — seikums! I cylvāki na reti
Gryb bīt nu sovys ōrpusis viņ nūvierteiti.
Kaidys vysleidza jymūs saturs krōjās,
Ka tik ōrpusá ai cytim leidzynojs.

Vīntulā solā

Tōlā molā
Okeanā,
Naparádzāta nivīnā planā,
Beja ļaužu tukša sola.
Raiz nu kugá kas pec vātrys bījī gōja,
Viļņi solā pasažirus divus izskolōja.
Atžierguši, apkoltuši, vīns iz ūtru verās —
Kaidis tys ūtrīs izaverās.
Naleidzons bej glōbtūs pōrs.
Vīns bej trausls i smolks, i vōrs.
— Kū niu darāť vīntuleibā
Okeana bezgaleibā?
Kur niu tārpi smolki šyutī?
Kur niu pīsmaržōtōs dāmys,
Kas īt, gūrnus grūzeidamys,
Dīkdīneigūs ļaužu jyuklī?
Kur niu koncerts, radio i laikroksts,
Vyss ai kū tik ārti aprosts? —
Prōti gurst tū vysu prasāť.
Dvāslī skumis laš pa lasái.
Tikai okeans
Šņōc, viļņu kolnus gryusteidams.
Ūtrs izglōbtīs bej vīnkōršs matross
Bez smolkumim.
Jam jālums mutī. Kū na paproš,
Jys atbiļđ rupi viņ.
Dzeivōdams pa jyuru myužu gryutu,
Nazynōja smolku jiutu.

Jyura, vātrys, rupa meiča, pīsmacš krūgs
Bej jō dzeivis šaurīs lūks.
— Itū rosōš borgi svīdri, —
Jys soka, verūtīs iz bādu bīdri,
— Cikom šymā tukšā solā
Spāš sovīm spākim izakuļ jys golā. —
Īt godi: vīns i ūtrs, trešs.
Jī navā vairs vīns ūtram svešs.
Jī kūpā zāmī kapačojās, sakņu rūkās,
Rīkstu meklej, kūpā aizīt ūgōs,
Vīnaiž labi gunkuri jī kur.
Ai žabārklū jī vīnaiž veikli zivi dur.
I leidzoni kliust skumī, palaidneibā.
Skumst obi vīnaiž vīntuleibā,
Kod verās okeana tōļōs —
Voi tī kaidis dyumu mōkūņš napabōlās.
Kas zyna —
Voi nanōkš tvaikūņš kaidis voi lidmašinā?
I kod pec daudzim godim — vīntulim i baigim
Jī, staigojūt pa okeana krostu
Atrūn buteli, nu ruma
Izskolōta kas nu kugá truma
Ai dzymtā māli nūdrukōtu rokstu —
Jīm obim nūriņ klusys osorys pa vaigim.
Tai liktiņš jīm
Bej liemš kliuļ vīnaidim.

Cylvāki na ŗaizi lepojās ai tū,
Ka jī ai dvāsli smolkōkū,
Ka jī gondreiž jau cyta suga!

Bet taida mōņu pōrlīceiba sazaļūga,
Jo liktiņš vysim tovim smolkumim par speit
Īzadūmoj tevi bādā dzeiņ.
Bādā to tovs īdūmeigums kreit.
Tu tūŗaiz pōrzajām ai vīnu jiutu —
«Dīveņ, ka as cytim leidzeigs spākā bȳtu!»

Parūka

Tys trejs symts godu atpakaļ bej pilī pi Neijī.
Kaidš zemnīks atnas grāfam dōvynu.
Par šū-tū drusku apzarunoj jī.
Grāfs pasmaida ai smaidu rondonu,
Pi rūkys pīlaiž klōt —
Par dōvynu var zemnīks rūku nūbučōt.
Zemnīks grāfam aizejūšam pakaļ nūzaver —
«Edž dažu dzeivī kaida laimá čer!
Jys mežginis i samtu nosoj.
Iz kryutim dōrgakmini rosoj.
I moti gari, teirīs zeids.
Naz — kai taidš mots? — Nu dobys bolts voi pūdereits?
Ka maņ taidš skaistums golvā bejš,
Nikō by cyta nagribiejš. — »
Grāfs tam laikam iit pilī iškā
Spīgelám jys nūzastōjās priškā.
Nūjem līkūs motus — parūku tik jaukū,
Stōv pi spīgelá ai golvu laukū.
Trumi pyužņoji zīd, vysā golvys viersā.
Vyss kunga lapnums aizamiersa.
Gribīs pakasāt i navar — sōp!
Osorys viņ acīs kōp.
« — Lobōk as koč zemnīks bejš,
Ka tik veseleigs!»

Cylvāks reši rādzāt mādž,
Kaidus sapyvumus bogoteiba sadž.

«Olūts-2» 1943.g.

Vīglprōteigōs maitinis

Īt divys maitinis pa īlu. Īt i smejās,
Kod pazaverās pretimnōkūšyjim sejōs.
«Redz, kaidis itys greizs!»
«A šam eu daguns napareizs!»
«Pazaver, kai itei bōba īt, —
Kai peilá!»
«Redz itam atsavōrdiejusá veilá.»
«Kaidis vādars šam. Tī spani vasalu var īškā līt!»
«Šam uzacš pavysam saaugušys kūpā!»
«Tu dzierdieji — tys nūkrekšt viņ kai cyuka!»
«Tam kōjōs veizis rádž nu lyuka!»
Jōs kotru teikumu ai skaļu smīklu beidz
I tōļōk steidz.
Par tū, ka kaidis var dzierdāt saceitū,
Jōm bādys mozys.
Lai dzierd, kas jōm par tū?
— «Redz, kaidys divys glupys kozys!»
Jōs pieški dzierd aiz sevá bolsu skaneigu.
Atsaver ai skotu maneigu —
"Kai tod! Par jōm tei runōšona!
Jau obys tīsōtōjis drusku kaunu mona.
— «Jōs tikai cytus tīsoj, rej.
Par cytu vōjeibom tik skali izasmej.
A voi tu, glupō, kod nu mōjom gōji,
Voi pret spīgeli tod stōji —
Pōrzalīcynōji,
Cik tovys pošys skaistumi ir vōji?

I golā — kas nu tō, ka vādars rasns voi klyba kōja.
Vysļauņōkīs — ka esi prōta vōja.»
Obom tīsōtōjom seņ jau pōrgōja priks smītīs.
Kauns niu taidis, ka nazyni kur liktīs.
I pec tam, lai kaidu krūpli skotim tvārā,
Mutá izsmīklām vairs nazavārā.

Ir vīna taida ļaužu suga, vysvairōk sīvīškōrtā,
Kas tīsoj kotru nažieleigā prōtā.
I gribīs pavaicōt nu taidys radeibys —
Voi zyni cik ir tovys poša vierteibys?

Asš i maulá

Vīns piļsātnīks ņaiz brauc iz laukim,
Jū zemņiks sovūs rotūs vad.
Svešīs ziņkōreigi apkōrņ skotus mat —
Jam breinums ir par dobys skotim jaukim.
Tá piešķi īsok čekstāņ rotī.
Zemņīkam nu reita aizjymti bej prōti,
Ka piļsātā tik vysu laikā izdarāņ,
I tō pec aizmiersņ beja rotus īsmierāņ.
— Kas tāv tī čekstņ? —
Svešīs nūzabeidīs šveikstņ.
— Asī varbņņ rodusās ir plaīsa
I teī niu tagad trūksni taisa? —
Kod atbīldīs jys nasagaida,
Jys prosa vāļ, jo trūksnis baida:
— A kas to čekstņ tī, spīdz i bļauņ, —
Kai syvāņs, kod tū kaun?
Varbņņ tī rotu maulá
Izkoltusá saulī? —
Zemņīks tys, kam humors beja,
Tai vaicōtōjam pastōsteja:
— Voi maulá čekstņ, voi asņ,
Nivīņs tō nasaprasņ.
Tī čekstņ tik tod, kod obus nasmārātus salīk vīnu kūpu.
I prišķā aizjiudz lūpu. —

Laseitōjs jau laikam mona, kam tá tiemeīts ir.
Da — ausņ patīsai dažņraiz naatšķir

Nu kō tī lel̄ trūkšni nōk?

Nu dareitōja voi nu tō, kas slavāṭ sōk?

Ai jīm taipāṭ kai rotu čeksteišonā — maulá čekstṭ voi asṣ

Nivīns tō nasaprass;

A obi jiuḡti slavīs kōris lūpā

Lelū trūksni taisa kūpā.

Voguleni

Divi nīka voguleni atsasāst iz ūzula.
— Jimsim šeit sāv mōjis vītu.
Tá tik daudz ir gordu lītu. —
— Naatkūsš jau gobola, —
Nūsprīž ūzuls voguleņus radzūt,
— Tī gon lopys pagrauzt, mādzūt,
A voi maņ nu taidim beitis?
As tok varons, styprs i symtu godu audzis.
Kas nu tō, ka jī maņ kaidu lopu pagrauzt raudzās?
Cik jūs myužš? Tīpaļ jīm dzimt, tīpaļ i beigtīs. —
Voguleni dzeivoj mīly.
Pagrauž lopu, pagrauž zeili.
Vairojās.
Jau pec nedelis jūs symts.
Nūzaskaidrojās,
Ka nūmierst vacī voguleni, tūmār dzeivoj dzymts.
Jaunim otkon symtu pecnōcieju nōk.
Cikom ūzuls atsatūpās, —
Jau jī vysus zorus apgraužt sōk.
Dorbs tys vogulenim ļūbās.
Ūzuls naskaita vairs vogulenim skaitu,
Jau jys nōvi jiut —
Zori lopu tukši naizjem gaisa, saulis spaitu,
Saknis tymsā zāmī nadzeivys jau tryud.
Voguleni jau iz cytim kūkim losōs.
Tikai nīceigs pōreitš kotrā palikt, prosōs.
Īlaiž jūs. Jī sazavairoj. Apgrauž kūku.

Mat tod tōļōk iznīceibys lūku.

Ūzuls neikstūšis vāļ spākā pādejā jiut lelu naida kvālu:

— Ka as zynōjš tū, a niu par vālu... —

I cylvākā lein voguleni mozi — natykums.

Sorgojīs!

Īlaissi tūs — ōtri vairōsīs.

Sazaveisīs raksturā kai glīmōjš glums.

I lai cik tod kurynōtu ceisteišonūs kvālu

— Ir par vālu.

«Olūts-3» 1943.g.

Fabulys laseitōjs

Ŗaiz beja veirs —

Glups i īdūmeigs.

I lai kai kuru Ŗaiz jam bej ai saprasšonu,

Jys vysod īleida ai sovu vierteišonu.

Draugs saroksta Ŗaiz fabulu par jū,

— Gifteigu.

Ir runa fabulā par cyuku īdūmeigu,

Kas jemās izsvārt̃ precis veikalā.

Gaid̃ niu nu dorba taida lobu beigu —

Kū cyuka jād̃z nu bazmāna!

Veirs īdūmeigīs smejas smīklym gordim

Par osīm vōrdim.

— Da, da! Ai taidu fabulu var dzili cytam dzālt̃!

Voi moz ir taidu, kas gryb nās̃t̃, kū navar cāl̃t̃?

Draugs, kas tū fabulu bej rakstiejs̃, soka:

«Bet dažam, draugs, ir saprasšona švaka

Kai šudiņ̃ tāv! Tu fabulu ai lelu smīklu sveiç

I namoni, ka taišni tei iz tevi atsateic!»

I voi na bīži dzeivá rōda,

Cik cylvākam ir bīza ōda.

Jys pīgrākoj ai skaudzi,

Bet pōrmatumi daudzi, —

Tī lai cytim sōp!

A šam nikō!

Rama i slūta

Biļžu rama streidu sōc ai slūtu:

— Nasaprūtu,

deļ kam storp mums

taids rībeigums

kai slūta nateirō. —

Slūta klausōs, nasoka nikō.

— Voi saleidzynōt varu

ai tū, kam poša daru.

As asmu smolka.

Var mani dōvynōt,

pī sīnys skaistumam var mani kōrt.

A tu? — tik žogori i molka.

Ka bejusā tik kōrteiba kauņ-kaida pasaulī,

to tova vīta bītu mieslīnī. —

Ramys runa napadora slūtu pyktu —

iz kotru muļki dusmi turāņ spāka napītyktu.

Kod smolkōs ramys

runai daīt beigys,

slūta smaideidama

atbiļd tai bez steigys:

— Ir obi vīna kūka —

tai rama zeļteitō, tai slūta.

I gadiejums taidis navā bejņ vāļ,

ka biļdi sīnā kōrtu,

voi cytam dōvynōtu

ramys deļ.

Tova lūma, draugs, pavysam slykta,

jo vysa vierteiba ir gleznā viņ, na tevī lykta.

A kod tu vaca kliusi,
škīdrā pyusi,
tod tys patš, kas sīnā tevi kōra
izmāsš tevi ōrā.
Tovs lapnums tanejīs
nikō tod naleidzās —
iz mieslīni tod slūta tevi mätzš. —

Tai ari cylvāks dažkōrt cytu nycynoj,
patš sevi zamōkijam pōri cyldynoj.
Tū seviški var nūvārōt pi tīm,
kas sovu slavi ceļ iz svešim nūpalnim.
Taidš sevi ceļ i, cytus zamynojūt, smaida.
Jys naapjauš, cik zama vierteišona pošu gaida.

Syvāns i apzeļteitīs krāslys

Syvāns nazkai zālī teik.

Vyss gluds, vyss teirs. Jam tá pavysam napateik.

Tá apzeļteitīs ōdys siedeklis,

kas stōv iz raiba tepiká,

klīdz: — Nūticš tá ir misieklis.

Redz, — syvāns bezkauná,

vysnateirōkō kustūná

ai kōjom nateirom, kai klāvā staigōja,

niu smolkā zālī īgōja. —

I beidzūt bolsā vōrā,

kai smolkam mebelám tik pīzaklōj,

jys klīdz: — Rukš ōrā! —

A syvāns tō i nadūmoj.

Jys pīit zeļteitijam krāslam klōt

i rauga labi smolkū lītu apūšņōt.

Jys ūtri saūž, kas tá klōts ai zeļtiejumu

i pōrtrauc krāsla špetnū runu:

— Tu veļti izatrauç

i mani viņ par cyuku sauç.

Muns daguns tovu eistū smōrdu skaidri rōda —

zam tova zeļtiejuma ir tik cyukys ōda.

Veļti tu storp smolkom lītom leiņ.

Kod tovs apzeļteitīs vierss

ai laiku nūzabárzš,

tod palikš vaca cyukys ōda viņ. —

Tai daudzķōrt ir —

nu sōkuma acš naatšķir;

a nūkaš drusku zeļtījumu i jau skaidri rōda —
zam tō tik vaca cyukys ōda.

Odums i blusa

Paradīzī blusa

Beja moza, klusa,

Ni lācā augš, ni ašni dzārā,

Bej mīreiga kai vysi kukaini i zvieri.

Tá padzierd, jei, ka ļaužu pōrs

Bej vōrs

Nu spāka

I īkreit grākā.

I par tū, ka Dīva valái sazaceļ ai speiti,

Ai Īvu Odums teik nu paradīzis dzeiti.

Niu blusa nūdūmoj pi sevš:

«Redž, itīm liktiņš kaidu laimi devš!

Niu jī ir taidā slavā,

Ka cytys slavonōkys radeibys i pasaulī vairs navā.

I niu as skaidri jiutu,

Ka lai as ari lelā slavī bētu,

Maņ vajag ari lelā grākā krist.

Tod munai slavái naizdzist.»

Moza pošā, mozu prōtu,

Naspiej blusa cytu grāku izgudrōt...

Īt jei zam ōbelis, kas bej pavysam cyta,

Na tei, zam kurys Odums grākā kryta,

I rauga lākt,

Pi grāka ōbulá gryb dazasnāgt.

I taidu trikmīni niu saceļ blusa,

Kū grāka kōrā pōrjāmusá,

Ka saskrīn vysa paradīzis radeiba

I breinīs — blusa apreiba!

Bet kod teik blusys eistīs nūlyuks saskateits,
Teik glupīs kukainš izsmīklī nu paradīzis dzeits.
I vysa slavá!

I cik gon ari taidu ļaužu navā,
Kas tykumūs ai lelym sevi navar leidzynōt,
Jī slavis deļ koč rauga kūpā sagrākōt.

«Olūts-4» 1943.g.

Lauri

Cylvāks pīteiceigs ņaiz beja.
Jys nazkod nazkū slavejamu padareja,
i pīškierti par tū jam tyka lauri.
Izlicš lauru vaiņuku iz slynkū pauri,
jys dzeivis pakakti bej īmidzš soldu snaudu
i zynōja tik vīnu baudu —
ka jū kaidš mūdynōja,
jys mīgā laiski atrunōja:
„Vāļ darāţ kū? Maņ ir jau lauri!
As varu tagad atsapyust!”
Bet laiki īt. Pyuš jaunu vieju auri,
i lauri ņyust.
ņaiz otkon īmygušū mūdynoj.
Jys vōrdus parostūs tik atrunoj
i otkon snausš.
Bet padzierd, ausš
vysapleik lelu smīklu.
Jys mūstās, lapni čerās rūku vīglu
cālţ sovu daudzynōtū gūda rūtu,
bet rūka atrūn vairs tik vacu slūtu:
pa godim garijīm
nu laurim zalijīm
niu verīs atsarūn tā
tik sausu klūgu buntá.
Veist ōtri lauri,
rūtōdami slynku pauri.
Gūds tod tik napōrstōj,
jo vīnmār tū nu jauna dorbūs atjaunoj.

Jaunbogatneica

(*Nouveau — riche*)

Īt vīna dāmā

(jei naseņ dāma klīva!)

īt, raibim dōrgakminim myrdzādama,

krōsōs kūša tai kai puču dryva.

Kas veiram nūpeļneits

i kū jei poša gīva,

vyss ļaužu skotam parōdeits.

Jei īt iz īlys,

i raibō ōrīnā pa gobolu jau skali līlōs:

„Lyuk, veritās!

As vīnūs dōrgakmiņūs, vīnōs pierleižōs!

Lai nabytu nikaidu pōrprotumu

par mūnu bogotumu —

vysys gardedžkrōsys manī zībšņoj

bet tō jei namona, ka garumgōjiejs vībšņoj

i borgi nūsoka:

„Varbūt šei dāma montā ari bogota,

bet navā eistō skaistuma

nu jukom lyktō dōrguma.

Ap dāmu šū vyss nakōrteibā savārts,

bet skaistumam taīpaž kai gudreibai patš golvonīs ir samārs.

Kotrys nadaprašā vīglu rūku jucekleibu vōrsta,

bet skaistumā kai gudreibā tik samārs — eistō mōksla.

«Tāvu zemes kalendars» 1947.g.

Tikai nasauç eistā vōrdā...

Cik gryuši ir panášt taisneibu,
tū roda vaca pōsoka:

Ṙaiz tōlā zámis molā
dzeivōja piertiki.
I taipāṣ kai cylvākim,
jīm radis bej sovs vadūnš.
Tam cyti gūdu atdává.

Tī gadājās Ṙaiz nūkliuṣ divi cylvākim:
— vīns taisneigs bej, bet ūtrys beja pīleidiejs —
i obi tyka vasaly pi zámis vaḷdinīka.

— „Teiç, kas as asmu!”
sacāja piertiks iz viḷteigū liški.
— „Karaḷu karalš, tu lelōkīs vadūnš,
viers zámis vysu vīnōtōjs...”

Piertiķš savylka soldonys grumbys,
kai lobōkū bananu laizeidams.

— „I tī, kas stōv tá ap mani?”
jys vaicōja tōḷōk.

— „Tī slavoni augstmani, ministri, vaḷstš veiri,
pylnvaru nesieji, lelōkī gori...”

— „Labi, labi!” smaidāja piertikš.
„Nesit jam bananus, dūdit omotu —
pōrzynōṣ piertiku ástis!

Slavons šys veirs lai ir slavonā zámī!”

Taisneibys miḷōtōjs stōvāja molā.

Gribājās smītis, gribājās aizbāgṣ.

— „Ei tu, cylvāka bārns!

Voi zyni tu ar, kas as asmu?"

vaicōja piertiku valdinīks.

— „Piertikš”, sacāja taisneigīs drūši,

bet piertikš savībá purni

kai pōrkūdš pārnejū ūlu,

— „I tī, kas stōv tá ap mani?"

— „Piertiku bors i vairōk nikas.”

— „Ak tu nakauná, plykota taidš!

Vystymsōkīs cylvāka radiejums!

Ni gūda táv ir, ni sajāgys,

tai apsmīž dyžonu valšteibu!

Klausotās, augstmani, sprīdums muns šaids:

Ar kokosa rīkstu jys nūsytams,

vysaugstōkā paļmā pakarams!"

«Tāvu zemes kalendars» 1954.g.